

Het resultaat is dat er de volgende 10 jaar slechts 75 miljoen euro beschikbaar is voor digitalisering. Deze 75 miljoen moet over alle federale instellingen verdeeld worden. Voor de periode 2005-2008 wordt er 12,8 miljoen euro uitgetrokken voor 9 verschillende projecten.

Een van deze projecten is het digitaliseren van 30 kranten uit de periode 1918-1950 en van een collectie krantenknipsels uit het Koninklijk Belgisch Filmarchief. Volgens Dirk Luyten (SOMA) bouwt dit 'lerend pilootproject' voort op de ervaringen die binnen het 'Nationaal project' werden opgedaan en is er regelmatig overleg tussen beide. De coördinatie van dit project is in handen van Willy Vanderpijpen (KB).

Ook lokaal zijn er belangrijke digitaliseringsprojecten bezig. De stad Leper heeft alle leperse kranten van vóór 1912 gedigitaliseerd en op het internet geplaatst. Het gaat om 10.000 pagina's of 450.000 artikelen.

Tenslotte zal ook aandacht besteed worden aan de conservering van de bestaande collecties en van de moederfilms. Ook hiervoor zullen er aanzienlijke middelen nodig zijn. Van alle kranten wil men minstens twee exemplaren in twee verschillende instellingen bewaren.

*Geert Puype, bibliothecaris Menen, voorzitter VVBAD
geert.puype@menen.be*

Is er nog toekomst voor de muziekbibliotheek?

Antwerpen, 15 december 2005

Die vraag stond centraal op een studiedag die de jonge vakgroep muziekbibliotheken van de VVBAD op 15 december organiseerde in Antwerpen. We evolueren immers naar een 'dragerloze' omgeving. Muziek wordt hoe langer hoe minder op een cd geperst en in toemende mate digitaal ter beschikking gesteld. Het aantal al dan niet legale downloads stijgt fenomenaal.

Welke gevolgen heeft dit voor de bibliotheek? Hoe is het gesteld met audiovisuele materialen in de bibliotheek? Hoe ziet de muzieketen er uit? Welke 'tools' zijn er op de markt? Hoe reageren bibliotheken? Stof genoeg voor een studiedag.

De opkomst was massaal: de zaal was volgeboekt waardoor niet alle vragen tot deelname gehonoreerd konden worden. Dat betekent in de eerste plaats dat er in Vlaanderen heel veel mensen met muziek in bibliotheken bezig zijn, en verder dat er blijkbaar een grote behoefte is aan informatie en communicatie over deze muziekafdelingen. Maar

vooral het onderwerp, de 'toekomst' van de muziekafdeling, heeft vakgenoten aangesproken omdat het 'dragerloze' waar we toch naar evolueren, veel vragen oproept, niet het minst over 'hoe dan nog het 'uitlenen' van muziek' ingevuld kan worden.

De dag bestond uit twee delen.

Deel 1: muziek(dragers) vandaag

1. Marc Storms, VVBAD, leidde de studiedag in met een overzicht van gesloten kast naar open kast naar geen kast!
2. Van Maja Coltura, VCOB, die de audiovisuele materialen in Vlaamse Openbare Bibliotheek onder de loep nam, vernamen we dat er heel wat aan het bewegen is in muziekland. Niet nodig om meteen te panikeren, maar alert zijn voor de nieuwe producten die op ons afkomen was toch de boodschap.
3. Kristof Michiels, SMIT-VUB, het levende voorbeeld van hoe een jongere die zijn muziek rechtstreeks van het net haalt, afhaakt in de bieb, liet verstaan dat de ideale muziekbibliotheek vooral een goede gids is en zijn leners ként.
4. Michiel Laan, CDR, bracht het praktijkverhaal van de Centrale Discotheek Rotterdam die in oktober 2005 startte met het digitaal (beveiligd) uitlenen (o.a. Naxos) en in twee maanden tijd al 100.000 tracks digitaal uitgeleend had.
5. Johan Mijs, VCOB, liet ons kennismaken met legaal en illegaal downloaden.
6. Tot slot hoorden we van Marc Storms, VVBAD, dat online muziek beluisteren en lenen in Deense openbare bibliotheken al sinds 1 september 2004 mogelijk is en dat de bibliotheekgebruikers daar niet alleen muziektracks kunnen downloaden maar ook kunnen aankopen via een onlinewinkel gekoppeld aan het leensysteem.

Deze voordrachten zijn digitaal raadpleegbaar op:
http://www.vvbad.be/03_activiteiten/20051215_muziek/Muziek.html

Deel 2: de missie van de toekomstige muziekbibliotheek

De workshops in de namiddag werden zeer positief ontvaard. De deelnemers konden niet alleen hun hart luchten, of vragen stellen over de pijnpunten van hun afdeling, maar werden ook uitgedaagd door zeven toekomstscenario's die de Muziekwerkgroep vooropstelde. De becommentariëring gaf volgende resultaten:

1. Directe paniek heerst er niet onder de bibliothecarissen. Er zijn verschuivingen aan de gang, maar een radicale ommekeer is nog niet voor morgen. Het digitale aanbod zal geleidelijk aan zijn plaats veroveren zoals

ook de cd geleidelijk de lp verdrong, en zoals de cd nu langzaam plaats ruimt voor de dvd.

In de toekomst zal de muziekbibliotheek waarschijnlijk vooral een begeleidende rol gaan spelen. Ze zal enerzijds aanbevelen, adviseren, doorverwijzen, en anderzijds de leden wegwijs maken in het grote digitale aanbod. Ook zal de muziekbibliotheek haar sociale functie behouden en versterken door het actief beleven van muziek te stimuleren. Luisterposten installeren, lezingen geven, concerten organiseren...

2. Wat betreft het downloaden waren de vakgenoten het er over het algemeen mee eens dat dit geen taak is voor een individuele bibliotheek, maar bovenlokaal moet worden aangeboden. Een opdracht voor het VCOB om op landelijk niveau contracten af te sluiten met grote online-muziekaanbieders? Ook het catalogiseren is veeleer een bovenlokale taak. Het heeft geen zin dat elke bibliotheek apart gegevens invoert die massaal uit andere databanken kunnen worden gehaald (bv. uit de muziekbibliotheek van Rotterdam, of de data waarover de VRT beschikt..) en wellicht ook bij niet-bibliotheekpartners. Uit de demonstratie van Johan Mijs bleek hoeveel metadata via downloads geogost kunnen worden.

3. Wel een specifieke taak, weliswaar voor grotere bibliotheken dan, is ons muzikale erfgoed. Verschillende bibliotheken beschikken over uiterst waardevolle collecties, onder meer jazz lp's, historische opnames, concerten gedirigeerd door de componist zelf..., zowel op lp als op cd. De Vlaamse muziekbibliotheken hebben behoefte aan ondersteunende beleidsmaatregelen en afspraken over wat bewaard moet worden, door wie en hoe dit ter beschikking kan gesteld worden.

Uit de gesprekken tijdens de receptie en uit de evaluatieformulieren bleek dat de deelnemers de dag zeer geslaagd vonden. De vraag voor een opvolging van dit initiatief is dan ook zeer concreet.

Eline Devooght, *Netwerkcatalogograaf Muziek, Provincie West-Vlaanderen*

Eline.Devooght@west-vlaanderen.be

Marc Storms, *directeur VVBAD*

marc.storms@vbad.be

PYXIS®

Schrijen Boekbinders & Boekrestaurateurs heeft een altijd passende archiefdoos ontwikkeld, de PYXIS®. De PYXIS is een archiefdoos voor permanente bewaring die exact op maat gemaakt wordt. De PYXIS beschikt over specifieke eigenschappen zoals scharnierende delen en sluitas. Dit alles zorgt voor een optimale bescherming van het verpakte object. Voor meer informatie over de PYXIS® aan ICN-Kwaliteitssysteem nummer 3.

Ook voor restauratie, handboekbinden en andere conserveringsartikelen kunt U bij ons terecht. In ons assortiment vindt U onder meer nog als CAPSA®, omslagpapier, stofmappen en Tyvek-hangmappen. Neemt U voor meer informatie over deze artikelen gerust contact met ons op.

Schrijen Boekbinders & Boekrestaurateurs
 Markt 1
 6118 BB Nieuwstadt
 Nederland

S T +31 (0)46 485 4464
F +31 (0)46 485 9676
E info@schrijenboekbinders.com
W www.schrijenboekbinders.com